

Cimborona

ÓGYERMEKEK KÉPES HETILAPJA
Főszerkesztő: BENEDEK ELEK.

TARTALOMJEGYZÉK:

Kakas koma és családja. Cimkép. Ócsvár Rezső rajza. – Benedek Elek: *Dal a buzavirágról.* Vers. – Berde Mária: *A beszélő buba.* Elbeszélés. II. rész. – Carmen Sylva: *Mama.* Vers. – Elek nagyapó: *Pipás Miska.* Mese. – Mari néni: *Madártörténet.* Vers. – *A libuskák.* Kép. – *Tamás érdeklődik:* A hulló csillagokról. – Bácsi Tibor: *Édesapám.* Vers. – Szucsich Mária: *Szizjavusz meséi.* – Radó Antal: *A fecsketőka.* Vers. – Borsai Mária: *Pacsi.* (Egy kis malac története.) – Benedek Elek: *Kakas koma és családja.* Vers. – Karsa Ilonka: *Rózsáalom.* Mese. – Drosnyák János: *Fiamnak.* Vers. – *Fejtörő.* – *Elek nagyapó üzeni* – Mellékleten: Kertész Mihály: *Szökés a teknőben.* (Két kicsapott diák kalandjai a Tiszán.) o o o o o o o o o o o o o o o o

Ócsvár R.
1923

A Cimborát a Szabadsajtó könyvnyomda és lapkiadó részvénytársaság, Szatmár, adja ki. ○○○○○○○○○○

A Cimborát Kisbaczonban Benedek Elek nagyapó szerkeszti, leveleiteket, rejtvénymegfejtéseiteket az ő címére küldjétek. Elek nagyapó pontos címe: Batanii-mici (Kisbaczon), utolsó posta Batanii-Mare (Nagybaczon) Háromszék megye. ○○○

A Cimborát úgy rendelhetitek meg, ha levelező-lapot irtok Szatmárra, a Cimbora kiadóhivatalának, amelyben kéritek a lap megindítását. Ugyanakkor postautalványon küldjétek be egy negyedévi előfizetési díjban 50 leut. ○○○○○○○○

A Cimborát csak az az előfizető kaphatja állandóan és pontosan, aki az előfizetési díjak pontos beküldéséről gondoskodik.

A Cimborából szívesen küldünk bárkinek és bárhová mutatványszámot. Aki még nem ismeri Elek nagyapó pompás gyermeklapját, kérjen tőlünk mutatványszámot és mi ingyen azonnal küldünk is. ○○○○○○○○○○○○

A Cimbora hetenként, vasárnap, husz oldal terjedelemben jelenik meg és benne minden olvasó megtalálja a maga olvasmányát. A Cimbora apró elemisták számára éppen úgy közli a maga meséit, verseit, humoros elbeszéléseit, mintahogy gondoskodik a nagyobb diákok és diák-leányok olvasnivalójáról is, akik részére regényeket, ismeretterjesztő cikkeket, komolyabb tárgyú elbeszéléseket közöl. ○○○○○○○○○○○○

A Cimborát szeressétek, olvassátok, terjesszétek!

A Cimbora előfizetési ára Románia területén negyedévre 50 leu, félévre 100 leu, egész évre 200 leu; Csehország területén negyedévre 10, félévre 20 és egész évre 40 csekkorona.

<p>A Cimborá első félévi bekötési táblái elkészültek. A csinos és tartós bekötési táblák ára 30 leu és 5 leu postaköltség. □□□□□</p>		<p>Ha támogatni akarjátok munkánkat, közöljétek a kiadóhivatallal a Csehszlovákiában lakó és veletek egykoru kis cimboráitok pontos címét.</p>
	<p>A Cimborá képes heti gyermeklap kiadásában az alábbi könyvek jelentek meg: ○○○○○○○○○○ Benedek Elek: Öcsike könyve. A „nadselü“ gondolatok első sorozata. (Szép kötésben.) . . . Ára L. 35.– Benedek Elek: Öcsike könyve. A „nadselü“ gondolatok első sorozata. Számozott példány. . . Ára L. 40.– Benedek Elek: Hires erdélyi magyarok. I. A két Wesselényi. II. Kőrösi Csoma Sándor . . . Ára L. 18.– Kertész Mihály: Senki Tamás története. Gyermekregény. Ára L. 25.– Balázs Ferenc: Mesefolyam. (Husz mese a szeretetről) . . . Ára L. 25.– Monoky Sándor: Tündérmese. (Szép kötésben.) . . . . . Ára Lei 12.– Ezeket a meséskönyveket az összeg előzetes beküldése mellett szállítja a „Cimborá“ képes heti gyermeklap könyvosztálya, Satmar. Cimborá. Szerkesztette: Benedek Elek. Az 1923. évi első félév (január–június) példányai diszes kötésben. . . . . Ára Lei 120.–</p> <p style="text-align: center;">—</p> <p>Előkészületben és sajtó alatt: Kertész Mihály: Szökés a teknőben. (Két kicsapott diák kalandjai a Tiszán.) Gyermekregény. ○○○○○ Balázs Béla: Az igazi égszínké. (Ötszáz számozott példányban, diszkiadás.) ○○○○○○○○○○○○○○ Szondy György: A lodenkabát és egyéb mesék. ○○○○○○○○○○ Lengyel Miklós: Tamás érdeklődik. Párbeszéd az ősemberről, a fegyverekről, a mumiákról, a krokodilusról, a kígyókról, a mérges növényekről, az elefántokról, az ékirásról és egyéb tanulságos kérdésekről.</p>	
<p>A Cimborá ez évi január, február márciusi és áprilisi számai teljesen elfogytak. Ezekkel a számokkal senkinek sem szolgálhatunk. □□</p>		<p>Június harmincadikán lejárt a második negyedév. Ne mulasszátok el az előfizetési díjaitokat beküldeni, mert kénytelenek leszünk a lap további küldését beszüntetni.</p>

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ:

SZABADSAJTÓ KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓ R.-T. SATMAR.

A LAPOT A NYOMDAVÁLLALAT BAIA-MAREI (NAGYBÁNYAI) FIÓKJÁNAK GYORSSAJTÓJÁN NYOMJÁK.

A SZERKESZTÉSERT DÉNES SÁNDOR FELEL.

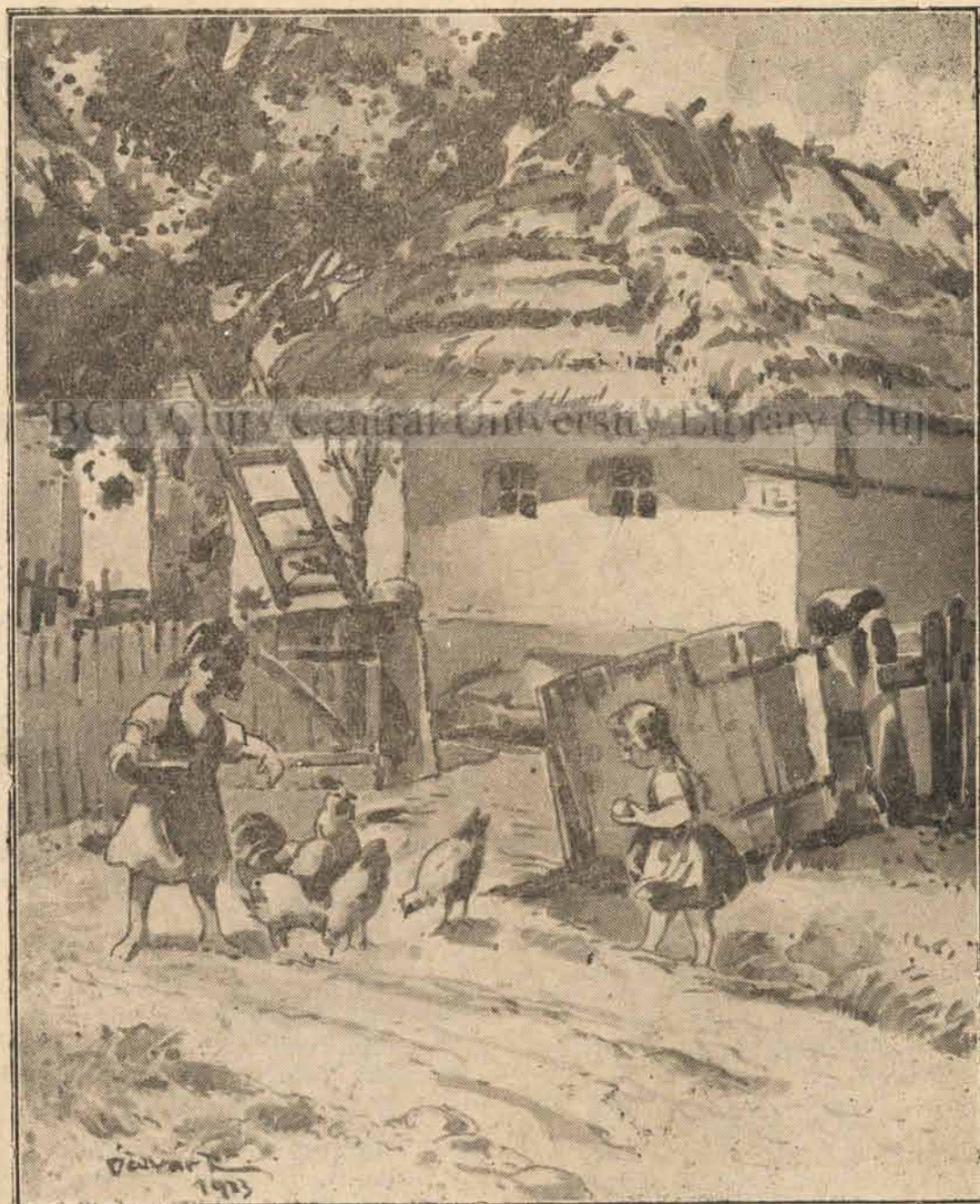
A SZÍNES CIMLAPOKAT ÓCSVÁR REZSŐ RAJZOLTA.

GIMBORA

70 GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

Kakas koma és családja.

(Ócsvár Rezső rajza.)

Dal a buzavirágról.

— Irta Benedek Elek. —

Aranykalászok tengerében járok,
Reám nevetnek kék buzavirágok.
Nevetés kedvük nem tudom, miért van,
Egy-két nap tán még, s fekszenek alétan.

Óh, szép buzavirág, érzed-e véged?
Készül a kasza már elbánni véled.
Készülj te is, készülj a bús halálra,
Szürcsöld a harmatot tán utoljára!

Aranykalászok, kék buzavirágok,
Itt kell hagynotok ezt a szép világot.
Alighogy éltetek, s már vége, vége,
Felnőg a vén föld, oda ékessége!

Fent, a hegyek között, mélységes csend ül,
Ám lent a völgyben a kasza már csendül,

(Kisbaczon)

Dül az aranykalász, ledül a rögre,
Helyét a bús tarló veszi örökbe.

Bús tarló fölött, haj, szinehagyottan,
Szegény buzavirág összetapodtan,
S felsír fölötté sirató madárdal:
Egy lett a sorsa a konkoly virággal!

Óh, szép virág, siratlak én is téged,
Ki szerzél nekem sok gyönyörűséget.
Színedben az égnek kékségét láttam,
Isten kezének remekét csodáltam.

Te, kinek magja a kék égből szállt le,
Szinehagyottan is legszebb virág te,
Hú barátodtól mért kelle megválnod!?
— Nyugodj csendesesen. Legyen szép az álmod.

A beszélő buba.

— Második és befejező közlemény. —

Irta: Berde Mária.

Otthon nem tudott vacsorálni, mintha a hideg rázná, olyan rosszul volt.

— Ugy kell neki, úgy kell, — próbálta mondogatni, de közben egyre hallotta Olga sikoltását, Gyurica toporzékoló esküvéseit és a szegény Zsuzsi szobalány zokogását. Mind csak ezekre riadt fel a közeledő álmából. Sok hánykolódás után mit hall, mit lát?

Valaki aprócskán kopog az ajtaján és meg is nyitja azt. Irgalmas Isten, a buba volt, a megnémitott buba! Utitarisznya a nyakában, didereg a selyemköntösben, a kezét kinyújtja és elkezd irtóztatóan makogni, ahogy a kolduló némák. Juditka felugrott:

— Mit akarsz itt?

A baba a szájára mutatott.

— Ugy? Éhes vagy? Nesze, nesze, csak eredj! Én nem kaptam karácsonyfát, csak egy papirzsák csemegét, de azt most neked adom. Van benne aranydió, füge, szentjánoskenyér...

De a buba nem moccan, csak nyögött.

— Tünde, könyörgött Juditka, nagyon fázol? Tünde, nekem új kabátom van, és főkö-tőcském, és cipőm is.

Juditka kimászott az ágyból és kivett mindent a szekrényből.

— Nesze, Tünde... így nem fogsz fázni.

De az csak a fejét ingatta szomorúan, és szájára mutatott.

— Tündike, neked adom a perselyemet, amibe titkon a tizóráira kapott pénzeimet gyűjtöm, hogy szalagot vehessenek a hajamba.

Odament a bubaházhoz és a bubaszek-

rényből előkereste, egyéb holmik alól, mert elrejtve tartotta.

— Menj, menj most már, esdekel. Iszonyuan fázott, a padlón, mezitláb. S ha anyuka felébred!

De a buba csak a torkára mutatott, mintha azt mondaná:

„Nem a ruhákért, nem a csemegékért jöttem. Add vissza a hangomat, különben koldulni kell mennem, mert Olgica elkergetett... nagyon fázom... éhezem... de a hangom kell, a hangom!”

— Jaj Istenem, tördelte a kezét Juditka, hogyan adjam vissza a hangodat! Hiszen ha visszaadhatnám!... Jött a szobalány... az ágy alól ki lehet venni... és visszavarni...

De a buba intett, hogy az nem lehet, és Juditkának eszébe jutott, hogy a buba más országból érkezett, s hogy itt hire sincsen olyan embernek, aki értene hozzája.

— Hát mit tegyek, hogyan segítsek rajtad?

Tünde odalépett Juditkához, és a kisleány torkára tette a kezét, aztán ismét visszamutatott a saját torkára. Bezzeg, megijedt Juditka!

— Mit akarsz? Hogy a hangomat adjam oda neked? Hogy kitépd az én torkomból, ahogy én a tiedet kitéptem?

A buba igent intett.

— Hisz ez iszonyu... iszonyu...

Juditka a falnak tántorodott.

— Irgalmazz nekem... nem akarok... nem akarok néma lenni!

De akkor eszébe jutott, hogy ő maga nem

sajnálta a bubát megnémitani. Töprengett, vergődött. Ha ő a hangját odaadja, akkor... Valami megváltást sugott a szíve. Reszketve kérdezte meg:

– Mondd, Tünde buba, akkor nem fog többet úgy furdalni a lélek, és nem fogom magam az egész világ előtt szégyenleni?

– Bizony, úgy lesz, intette a buba.

Juditka mélyet sóhajtott, engedelmesen kinyitotta a torkát, és Tünde kitépte a hangját, mint a virágot tövestül és betette a saját torkába és akkor azt mondta:

– Csak azt tettem, amit te velem, és most visszamegyek Olgához és megvigasztalom őt.

Juditka bár iszonyunak találta, hogy ő ezentul néma lesz, zugolódás nélkül rogyott az ágyára és egészen mély, álomtalan álomban folytatta az éjszakát.

Amikor reggel anyuka hozzálépett és kérdezte, hogy miért nyögött úgy az éjszaka. Juditka alig mert szólani és amikor meg tudott szólalni, akkor még szomorubb lett, mert tudta, hogy minden csak álom volt, bűnét csak álmában tehetette jóvá a saját maga feláldozásával. Külömben olyan gyenge volt, hogy anyuka elhívatta a doktor bácsit és az megparancsolta, hogy vagy egy hétig feküdjék, mert az éjjel idegláza lehetett. Juditka örvendett, hogy nem kell találkoznia barátnőivel, akiknek többé a pillantására sem érdemes. Tíz nap mult el, és akkor a doktorbácsi éppen azt rendelte, hogy anyuka hívassa el a kis barátnőket, hátha azok fel tudják vidítani a mindig szomorú kisleányt. Anyuka el is hívta őket.

Juditka éppen felült az ágyban, és maga elé meredt. Arra gondolt, hogy ezóta már rájöttek az ő nagy bűnére, és ő örökre gyűlölet, utálat tárgya lesz a barátnők között. Nem fogják merni beengedni őt sehova, a gonosztévő irigy volta miatt. Megbélyegzettként fogja leélni életét. Pedig, ó, Istenem, hogy megbánta bűnét! Hogy szeretné jóvátenni, hiszen még álmában is szívesen odaadta a hangját a bűnbocsánatért!

Nyílt az ajtó, a másik szobából berebbent a barátnőcsapat. És mi mindent hoztak! Mézeskalácsokat, szilvából, almából épített embereket, amit ilyenkor az aranyos csikó tesz a jó gyermekek cipőjébe. De Juditka csak az arcukat kémlelte, nem haraguszna-e, nem undorodna-e tőle? Hanem valamennyinek csupa résztvevő mosolygás volt az arca. Körülsűrögték Juditka ágyát, cirógatták, becézgették, ajándékozták.

– Edes Juditka, hogy hiányoztál!

– Nem is telt jól nélküled a bubabál.

– Nem is rendezünk semmit, amíg te fel nem kelsz és nem lehetsz velünk!

– Bizony, még a csuszkálás, a hőemberezés is unalmas nélküled!

Juditka halványan mosolygott. De aztán azt gondolta: ezek talán csak a betegségéért

kimélik, de majd ha meggyógyult, akkor mégis csak éreztetni fogják veled gyűlöletüket! És Olga nem is jött el... Persze, tőle mégsem lehet kivánni, hogy itt mutassa neki a szépet, amikor csak haragudhatik rá.

Juditka szíve most elállott. Olga lépett be... és... ő, el kell járni: karján hozta Tünde babát. Intett Juditkának, aztán a babát a küszöbre állította, és megrántott az oldalán egy zsinórt. És a buba illedelmesen cincogta:

– Kezít csókolom.

Juditka azt hitte, valami nagy, nagy csuda történik.

– Beszél... beszél... susogta és szeme tágra meredt.

– De mennyire beszél – ujjongott Olga.

– Képzeld, Juditka, az angyal akkor elvitte az ablakból és elküldte a gyárba, ahonnan jött, és erősen megsürgette, és egy hét múlva éppen újévre vissza is hozta, és sokkal erősebb szalagokkal, hogy többet Pufi ki ne téphesse.

Juditka csak ámult, bámult.

– Persze, te nem is tudod, – csacsogta Irénke – képzeld, a szobalány megkapta másnap a szalagcsomót az ágy alatt. Pufi-kutya játszott vele, és akkor kiderült, hogy csakis ő téphette ki, mert az Olga mamájának is több kézimunkáját összeharapta már!

– Igen bizony, – mondta Olgica – és mama vigaszul a szobalánynak az újévi ajándékhoz még egy szép fehér kötényt is adott, amért úgy megszidta volt. És én Gyuricának odaadtam az elefántcsont dominót, amért meggyanusítottam. És még bocsánatot is kértem tőle.

– Es Pufi kutyát... megvertétek? – kérdezte remegve Juditka.

– Ó, dehogy, sze' ő nem oka, mert még kicsi és játékos és már sok ilyet csinált. Hanem elneveztük rágszáló Pufinak, és majd lesz Pufikeresztelő is, ha te felkelsz.

– Es igen, mondd el azt is, hogy kit szántunk keresztanyának! – Ezt Etuka mondta.

A kisleányok tapsolni kezdtek, úgy kiabálták:

– Eljen Juditka, a leendő Pufikeresztmama!

Juditka úgy hallgatta mindezt, mint egy szép mesét. Minden elsimult, minden rendben van! Es senki nem gyanakszik rá és főképp: senki sem szenvedett érte!

Lassan belejött a csacsogásba és úgy megitta az uzsonnát, mint a pinty. Pedig eleddig csak édesanyja könnyeire nyelt le egy-egy falatot.

Amikor a kicsikék hazamentek, anyuka sorban megcsókolta őket, hogy így felvidámitották Juditkát.

Es Juditka most azt gondolta: A jó Isten most mindent elsimitott és én soha többet irigy nem leszek, hanem jó és türelmes és önfeláldozó leszek a barátnőimhez, mert bizony nem boldog az irigy, és nem a szegénység a legmardosóbb, hanem a nyugtalan lelkiismeret! Még Pufi kutyát is kárpótolni fogom, hogy ma-

gára vette a bűnöm, és a killipénzemén neki fogok egy nagy darab pecsenyét venni a keresztelőre. Es bárha tudom, hogy most már titokban marad a bűnöm, avval mutatom meg a jó Istennek, hogy nem vagyok egészen érdemtelen az irántam mutatott jóindulatára, hogy mindent megvallok anyukámnak.

Amikor anyuka visszajött a kaputól, ahová a kedves kicsikéket kikísérte, Juditka hozzája bujt és töredelmes vallomást tett neki.

Anyuka nagyon-nagyon elszomorodott. De amikor mindent meghallgatott, akkor a szemében a könnyek megfényesedtek. Sokáig nézett sápadt kis leányának karikás szemébe, aztán a fejére tette a kezét.

— Kisleányom. Akkor, abban a percben, amikor te álmodban odaadtad a saját hangodat a megnémitott bubának, fent az égben a jó Isten neked megbocsátott.

Es most már tudta Juditka, hogy igazán

minden rendben van. Mert a jó Isten és az Edesanyák között titokzatos közlekedés van és az edesanyának szokta a jó Isten a szívébe sugni üzenetnek, amikor egy kisleánynak megbocsátott.

(Marosvásárhely.)

Mama.

(Carmen Sylva költeménye.)

Világon a legszebb szó,
Csengő, édes, altató:
Mama.

Drágább szó a földön nincs,
Szent és örök drágakincs:
Mama!

(Dicsőszentmárton.)

Ford. Kondor Ferenc.

Pipás Miska.

— Mese. —

Apró unokáinak meséli ELEK NAGYAPÓ.

Hol volt, hol nem volt, valahol mégis volt, — volt egyszer egy szegény ember, Pipás Miska volt a neve. Azért volt a neve Pipás Miska, mert a pipa mindég a szájában lógott, akár volt dohányja, akár nem. Már pedig többször nem volt, mint volt. Üres pipa, üres gyomor, egyik szortyog, másik korog, hej, bizony keserves volt Pipás Miska élete, alig-alig élhete.

No hanem egyszer hol, hol nem, bizony nem tudom, szerzett Miska három garast, s mit gondolt, mit nem magába, a három garast zsebre vágta s elindult a városba, hogy ott vesz két garasra dohányt, egyre pedig kenyert. Bezzeg, hogy csak egyre kenyert, mert a dohányt szedte-vette, a kenyérnél jobb szerette. De még be sem ért a városba, találkozik két vándorral, s hiszitek, vagy nem hiszitek: Krisztus urunk volt az egyik, Szent Péter a másik.

— Te jó ember, — szólította meg Pipás Miskát Szent Péter, adj egy garast Isten nevében, hogy ne haljunk éhen. Három éjjel s három nap nem volt száunkban egy falat.

— Hiszen enni én sem ettem, mégpediglen egy hete, mondta Miska, de hát, Isten neki, itt a garas, egyetek.

Elköszöntek a vándorok nagy hálálkodással, de még egy jó hajításnyira sem haladt Pipás Miska, megint találkozott két vándorral. Az ám, Krisztus urunk volt az egyik vándor, Szent Péter meg a másik, de Pipás Miska nem ismerte meg, arcukat, ruhájukat úgy elváltoztatták. Bezzeg, hogy a második garast is elkunyorálták. El ám a harmadik garast is,

mert amikor éppen a város kapujához ért Pipás Miska, elejbe állott Krisztus urunk és Szent Péter változott arccal, változott ruhával s garast kértek tőle Isten nevében.

— No, mondta Pipás Miska, ihol az utolsó garasom, vigyétek Isten hírével. Ha dohányom nem lesz, kenyerem se legyen!

De alig haladt néhány lépést Pipás Miska, szólt Krisztus urunk Szent Péternek, hogy szólítsa vissza ezt a jószívű szegény embert. Visszafordult Pipás Miska s mondta neki Szent Péter:

— No te szegény ember, kívánj, amit akarsz s megkapod, mert tudd meg, hogy Isten fiával cselekedtél jót meg Péterrel, az ő tanítványával. Hanem azt tanácsolom, hogy kérjed az örök üdvösséget is.

— Mit csináljak én az örök üdvösséggel, szent atyám? Kérdezte Miska. Nem kell nekem egyéb, csak egy pipa, amelyikből a dohány, s egy pohár, amelyikből a bor soha ki nem fogy, aztán egy zsák, amelyiket csak meg kell rónom s azt bujthatom bele, akit s amit akarok.

Igen elszomorodott Krisztus urunk, de teljesítette Pipás Miska kívánságát, ez meg ment egyenest a városba, ott jóformán meg sem állott, nyakába vette a világot, ment, merre a szeme látott. Ment, mendegélt s estefelé om-ladozó kastélyhoz ért, ott megállt és gondolkodott: bemenjen-e, ne menjen-e. Addig ide, addig oda, végül is csak azt gondolta, hogy bemegy: szállást kér ott éjszakára. Na, indul a kapu felé, de csak elejbe állit egy ember s mondja neki: — Hallod-e, hé, fordulj vissza,

mert véredet a föld issza, ha bemégy. Elátkozott kastély ez a ház, lakik benne ördög száz, lakik biz ott ezer is, majd szétszednek engem is.

— Ugy? — mondta Pipás Miska — annál a szétszedésnél én is ott leszek! Azzal se szó, se beszéd, bement a kastélyba, lefeküdt egy ágyba s egy-kettőre elaludt.

Hiszen nem sokáig tartott az alvása, mert pont 12 órakor lett szörnyű nagy dörömbölés, csörömpölés, s hát Uram, Teremtőm, felkapja az ágyat 12 ördög, hat az egyik, hat a másik véginél, hinta-hinta-hintálták az ágyat jobbra-balra, előre, s egyszerre kirepült Pipás Miska belőle. Hej, egyéb sem kellett neki, nosza, talpra ugrott, kivetette a zsákot a nyakából, istenesen megrázta, s hát — halljatok csudát — bemasirozott a zsákba mind a tizenkét ördög, de be ám, kis komám! Ez még semmi, gyerekek, — most ide figyeljete! — volt egy vasbot a szoba sarkában, kézbe kapja Pipás Miska, püföli a zsákot s hát egyszerre jajgat a zsák — ejha, mit beszélek már! — nem a zsák, de a tizenkét ördög, mind könyörög, kérve kéri Pipás Miskát: eressze ki őket, bizony meg nem bánja, tenger kincs van itt elásva, a szobának négy sarkába, ezt mind neki adják, s amíg élnek, őt mindig uralják.

— Majd reggel is ráérek én erre! — mondta Pipás Miska, s reggel ki is eresztette, de elébb a falu kovácsával patkót vertet az ördögök talpára, nem is a sarkára.

Hiszitek, nem hiszitek, az ördögök igazat beszéltek: tenger kincs volt a kastélyban, csak úgy omlott a kastély négy sarkából arany, ezüst, gyémánt, de még réz is, csak a falujába tizenkét szekér aranyat küldött Miska, hadd boldogodjanak a szegények, s ánni maradt neki, hogy holtig daskálhatott aranyban, ezüstben, gyémántban, az ám, még rézben is.

Hiszen ez így mind szép, ahogy én elmondám, de telt, mult az idő, Pipás Miska megöregedett s egyszer csak sem a pipa nem izlett, sem a bor nem izlett neki, mind hiába izlelgeti.

— Hej, haj, pipadohányt sem ér így az élet, sóhajtozott Pipás Miska, s pipáját a korcsmárosnak, poharát a korcsmárosnénak ajándékozta, aztán nyakába kerítette a zsákot s a menyország kapujáig meg sem állott. Ment utána hűségesen a tizenkét ördög is. Kopogtat a menyország kapuján Pipás Miska. Kiszól belülről Szent Péter: Ki az, mi az? Ki kopogtat?

— Én vagyok, Pipás Miska. Eresszen be szent atyám!

— Ohó! Pipás Miska? Mars a pokolba! Ott a helyed, ha nem kellett az örök üdvösség!

Mit tehetett szegény Pipás Miska, nagy bánan elkullogott s meg sem állt a pokol kapujáig. Hát, Uram, Teremtőm, a pokol kapujában elejbe ugrik a hétfejű kutya, ugat szörnyen s éppen rá akar ugrani Miskára, de Miska sem rest, megrázza a zsákot s hopp! benne volt a kutya! No, ha benne, most már kinyithatta a pokol kapuját.

No, ki is nyitotta, de amikor meglátták az ördögök, hogy tizenkét megpatkolt ördög jön vele, bezeg szörnyen megijedtek s pokol vize két partjáról az ebadták a lánchidat felkapták. Már most megint mit tehetett Pipás Miska? Mert hogy uszni nem tudott, nagy bánan kikullogott s visszament a mennyország kapujához.

Hej, rettentő haraggal szólt ki Szent Péter, amikor megtudta, hogy Pipás Miska ismét visszajött.

— Nem megmondtam, hogy pokolban a helyed? Takarodj innét!

De Pipás Miska hirtelen kinyitotta a zsákot, a hétfejű kutya beugrott a mennyország kapuján, s míg Szent Péter azzal bajlódott, hogy a kutyát kikergesse, Miska szép csendesen besomfordált s leült egy sarokban.

No, nagynehezen kikergette Szent Péter a hétfejű kutyát, bezárta a kaput utána s akkor vette észre, hogy Pipás Miska ott ül a sarokban.

— Ejnye, hát mégis bejutottál? — förmedt Miskára.

— O, szent atyám, ne kergess ki. A pokol sem fogadott be, merre menjek, hová legyek? hiszen, ha nem is kívántam az örök üdvösséget, nem voltam rossz szívű ember.

— Igaz, igaz, mondta Szent Péter. Nekünk adtad az utolsó garasodat is. Hát csak maradj itt, te jószívű ember.

(Kisbaczon.)

Madártörténet.

— Irta MARI NÉNI. —

*Száll a madár, száll a fára,
A fészekben fia várja.
Kicsi száját ki-kitálja,
Még nem nőtt ki gyöngye szárnya.*

*Szive húzza, száll a madár,
Láttára a vihar megáll.
Vércse, héja nem kergeti,
Virágillat köszöntgeti.*

*Fiókáját biztatgatja:
Messze hallik csengő szava.
S ime, mikor már leszállna,
Egy parittyta eltalálja.*

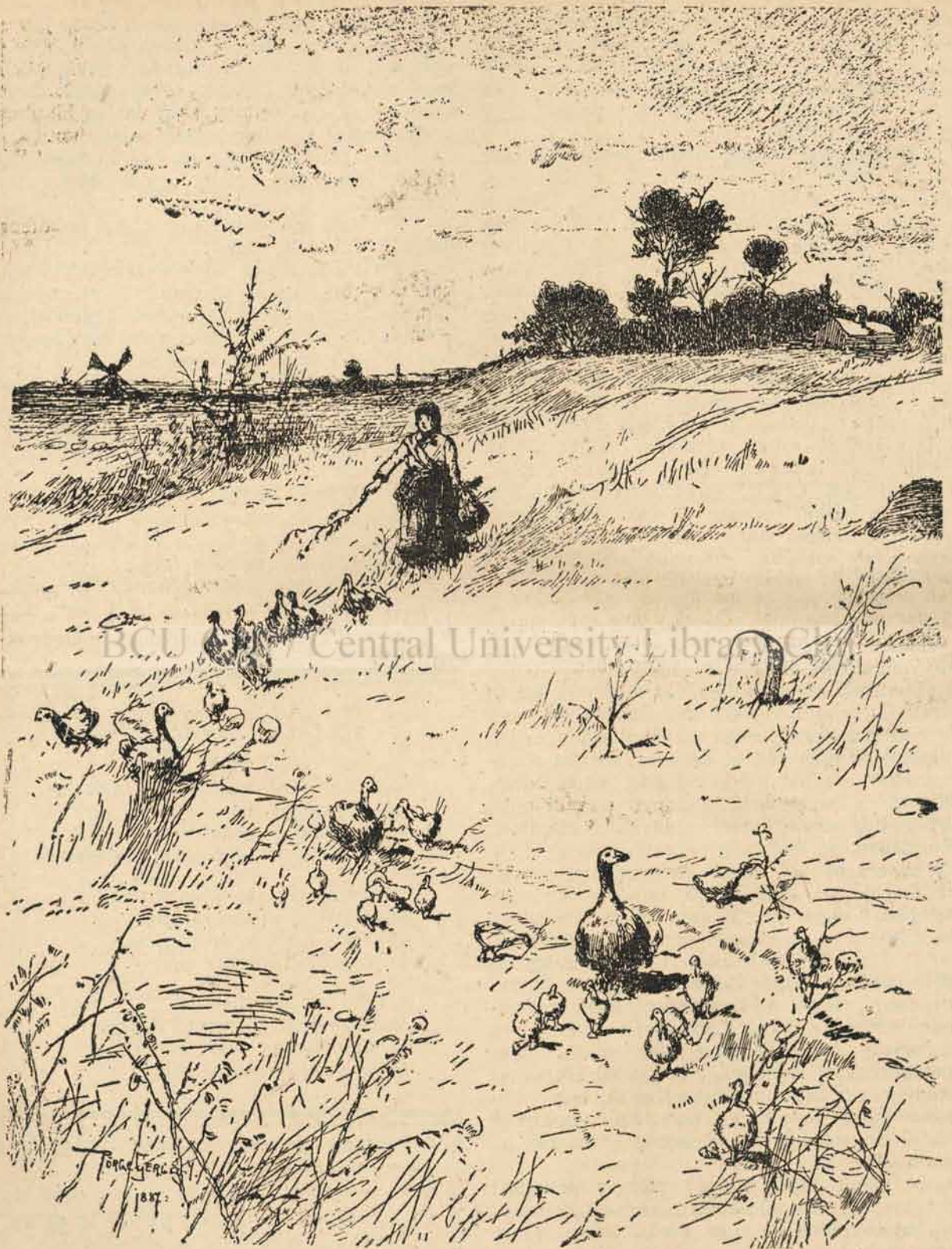
(Dés.)

A CIMBORA 1923. évének első
fél évében megjelent összes számai

diszes kötésben
kaphatók.

A 400 oldalas kötet ára 120
leu. Az összeg előzetes be-
küldése ellenében vagy után-
vét mellett szállítja a Cimbora
kiadóhivatala — Szatmár.

*A libuskák hazafelé mendegélnek,
Közbe-közbe zöld füvecskét szedegélnek.*

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés a hulló csillagokról.)

I.

Tamás: Ugy szeretem nyáron este nézegetni a csillagos eget. Ha le-lefut egy-egy csillag az égen, olyan gyönyörű az útja! Némelyik után vakító világosság támad. Azt beszélték nekem, hogy mindig meghal valaki, valahányszor egy csillag lefut az égről.

Apa: Az emberek között sokan vannak, kik hisznek abban, hogy csillaghulláskor meghal valaki. A mesékben és költeményekben sokszor olvasható ez a gondolat. Olyan szép gondolat, hogy nem szívesen cáfolom meg. Pedig meg kell cáfolnom, mert én csak a valóságot szoktam neked mondani, ha kérdezősködjél tőlem. A valóság pedig az, hogy a csillaghullás és halál között nincs semmi összefüggés, sőt nem is igazi csillagok hullnak le az égből. A hulló csillagok tulajdonképpen csak csillagtörmelékek.

Tamás: Hogyan, apám? A csillagok összeröghetnek?

Apa: A világban nagy rend van, de mégis vannak összeütközések. A csillagok bizonyos pályán keringenek, de bizony előfordulhat az, hogy darabra zúzódnak. Ennek talán nem mindig összeütközés az oka. Az is lehet, hogy valamilyen ok miatt egy csillag szétrobban. Erről már beszélgettünk. Hiszen, egyszer te akartad megfúrni a tenger fenekét. Akkor azt hitted, hogy a gőztől szétrobban a föld, ha a tenger vize a belső tüzes részhez ér.

Tamás: Emlékszem rá. De te akkor azt mondtad, hogy a tengerfenék földrengés alkalmával többször megrepedt már. Súlyosabb következménye azonban nem lett. A víz még el sem ért az igazi tüzes részhez, máris gőzzé változott és nagy tengerrengést okozott. A gőz a különböző földrétegekkel aztán eltorlaszolta a víz útját.

Apa: Ilyenféleképpen magyaráztam a dolgot, de hozzátettem azt is, hogy nagy baj lenne belőle, ha a tengerfenék egyszerre széles területen, számtalan ponton beszakadna.

Tamás: Ha csillagok szerencsétlenül járnak és darabokra törnek, mi lesz a darabjaikkal?

Apa: A világűrben bolyonganak, míg valamilyen csillag közelébe kerülnek. Ez a csillag magához rántja őket. Ha pl. közel kerülnek a mi földünkhöz, behullanak hozzásietnek, mint a mágnespatkóhoz hozzátapad a kis vasdarab.

Tamás: Azt nem értem, miért olyan fényesek. Olyanok, mintha valaki hirtelen meggyujtana és aztán kioltaná őket.

Apa: A földünk levegővel van körülveve. Mi ennek a levegőtengernek a fenekén élünk. Ha a hozzánk közeledő csillagdarab eléri a levegőnket, hasítani kezdi, hozzászúrlódik. Már pedig azt tapasztaltad, hogy dörzsölnél meleg kelet-

kezik. Próbáld csak két tárgyat sokáig összesurolni! Most már képzeld el, hogy villámsebesen jön egy csillagtörmelék a föld felé, végighasítja a levegőt! Olyan meleg keletkezik, hogy izzani kezd s elolvad, elég, mielőtt leér.

Tamás: Sohasem kerül a földre hulló csillag?

Apa: De igen, fiam. Nagy darab azonban nem jut le. Sokat láthatsz a muzeumokban. A legtöbb akkora, mint egy nagyobb dinnye. Vannak azonban jóval nagyobbak is. Nagyon kellemtelen volna, ha valamilyen az ember fejére zuhanna vagy beleesne a házukba. Ugy sujtana le, mint a villám. De nem kell aggódnunk. Nagyobb részük – mint mondtam – elég még fenn a levegőben. Aztán meg nagy a világ, sok hely van rajta. Én például még sohasem hallottam, hogy a hulló csillag valakit agyonütött volna. Nem hulló csillagnak hívják őket a tudósok, hanem meteoroknak.

Tamás: Egyszer te nekem valami nagyon érdekes dolgot beszéltél. Azt mondtad, hogy a fénysugár megtaszítja az útjába kerülő tárgyakat. Nem tartod-e lehetségesnek, hogy a napnak a sugarai a céltalanul bolyongó meteorokat taszítják?

Apa: Szeretem, ha okoskodol, de most nem helyes az okoskodásod. Csakugyan mondtam neked, hogy a napsugarak nemcsak világítanak, hanem taszítanak. Hozzátettem azonban, hogy nagyon, de nagyon kicsiny a taszító erejük. Az ici-pici dolgokat, melyek a porszemnél is kisebbek, kiteszítatják a világűrbe. A meteorokkal azonban nem bírnak. Meg sem érzik a meteorok a nyomást, körülbelül úgy hatnak rájuk, mintha az elefántnak a vérét egy szunyog ki akarná szívni. De jó hogy ezt fel-említetted. A tudósok nem tartják kizártnak, hogy a világűrbe kinyomott apró testecskék egyesülhetnek és így egyesülten bolyonghatnak is. Elképzeltük tehát azt is, hogy a hulló csillagok egy része nem szerencsétlenül járt csillagok maradványai, hanem a világűrbe kiszorított és ott összeálló anyagok. Ezek aztán lehullanak valamilyen csillagba, ha közel érnek hozzá. Persze te azt gondoltad, hogy csak a földre zuhannak le.

Tamás: Nem hittem, apám. Sőt azt gondolom, hogy a napra még több hull, mert nagyobb és többet ránthat magához.

Apa: Bizony, fiam, ott meteor-eső esik és nagyon erős esernyőt kellene kifeszíteni, hogy agyon ne verjen a sok meteor.

Tamás: Te mindig tréfálkozol, pedig én nagyon komolyan gondolkozom valamin. Azt hittem, hogy a világon a legnagyobb rend van. Mindennek megvan a célja. Most pedig azt kel-

lett hallanom tőled, hogy rendetlenség is van. Csillagok ütköznek össze és pusztulnak el.

Apa: Édes fiam, a világon csakugyan a legnagyobb rend. Nyugodjál meg abban a tudatban, hogy a Mindenható akarata érvényesül a pusztulásban is! A pusztulás néha szükséges az építéshez. Már többször beszéltünk róla, hogy végtelen sok idő múlva kihül a mi napunk és sötétben bolyong a földünk a hideg világűrben. Olyan lesz, mint egy nagy koporsó. Viszi magával látszólag céltalan utjára eltemetett szülötteit. Ugy-e, szomorú ez a gondolat, szomorú még akkor is, ha tudod, hogy ez az évek megszámlálhatatlan sokasága után fog bekövetkezni? Nem is tudja az ember elgondolni, hogy örökké halott legyen ez a most virágzó föld. Ilyen halottakkal pedig tele van a világűr. Elsötétedett napok és kísérik, mint hajdani élet temetői bolyonganak szerteszét. De itt is van feltámadás. Az Isten útjait nem láthatjuk. De kérdezem tőled, szomorkodnunk kell-e, ha ilyen elsötétedett égi testek egymásnak mennek? Felpattannak a látszólag lezárt sirok s új élet keletkezik.

Tamás: Nem értem, apám, pedig nagyon szeretném érteni, mert vigasztalást akarok a szavaidból meríteni.

Apa: Meg fogod érteni fiam, és vigasztalást is merithetsz.

Az egymáshoz csapódó égitestek összeütkezése rettenetes. Nem azt jelenti ez, hogy apró darabokra törnek mindkettő és széthull a világűrbe, hanem nagy egészében összeolvad a két halott. Valószínűleg lökődnek le részek szerteszéllyel, de a főtömeg a nagy surlódás következtében megolvad, sőt gázzá válik. Minthogy egymást oldalt találják, a forgó mozgás is megindul azoknál, amelyek esetleg nem forogtak. Hihetetlen hőség keletkezik. Egy új nap kerül az égre. A csillagászoknak volt alkalmuk meg-

figyelni, hogy tőlünk rettenetes távolságokban meg kellett történni ilyen összeütkezéseknek. Ha egyszerre csak azt látják, hogy egy alig-alig pislákoló csillag kigyul és fénye ragyogó lesz, akkor nem lehet más oka, mint hogy összeütkezött egy halott csillaggal.

Látod, fiam, megindul az új élet. Az új csillag külső része lassankint lehül, bebőrösödik, a felső réteg megvastagszik és a halott világ újra eleven lesz.

Amit te pusztulásnak néztél, amin te szomorkodtál, az csak alvás volt, melyből eljön a feltámadás. A nagy mindenségben is megvan a születés, élet és halál. A halál után jön a feltámadás. Ugy-e, most már nem gondold, hogy rendetlenség van a világmindenségben? Mindennek megvan a célja.

Amikor olyan kicsi voltam még mint te, én is sokat nézegettem a csillagokat és szerettem elgondolkozni az ismeretlen világokon. Sokat töprengtem rajta, hogy milyen céltalanul pazarolja a nap a melegét, mert szertelövelli a mindenségbe. Ma már tudom, hogy nem vész el semmi belőle. Összegyűjtik más égitestek és visszakapja majd valaha, ha hosszú-hosszu idő múlva kimerülve álomra hajtja a fejét és nagy pihenés után összeütkezik valamelyik égi testtel.

A világrend nagyszerűen van felépítve, minden pusztulás csak látszólagos, szükséges az építéshez.

(Budapest.)

A CIMBORA első félévi

BEKÖTÉSI TÁBLÁI

elkészültek. A csinos és tartós
bekötési táblák ára 30 leu
és 5 leu postaköltség.

Itt a nagy vakáció,

vele az **új évnegyed**. Akinek lejárt az előfizetése június végén, ujtsa meg idejében, hogy a nyáron is legyen hétről-hétre olvasni valója. És ne feledkeztek meg arról, hogy ajánljátok barátaitoknak, ismerőseiteknek a **Cimborát**, mert mennél nagyobbra növekedik unokáim tábora, annál szöbbé, érdekesebbé lesz a ti kedves ujságotok.

A nyári vakációban tovább folytatódik **Kertész Mihály** regénye, a **Szökés a teknőben**, mely, leveleitekből látom, igen megtetszett nektek. Ha majd e regény befejeződik, újabb érdekes regény következik utána.

Tamás tovább folytatja tanulságos érdeklődéseit, melyeket születek, tanítóitok is hűségesen olvasnak, nemkülömben **Öcsike** is az ő „nadselű” gondolatait.

A vakációra **újabb pályázatot** hirdetek, a Veréb Jankó leveléhez hasonló. Most majd több időtök lesz a pályamunka gondos megírására.

És irjatok levelet sokat, sokat, mert erre is jobban ráértetek, s Elek nagyapó minden levélre szeretettel, jószívvvel fog válaszolni.

*

A **Cimbora** előfizetési ára negyedévre 50, félévre 100, egész évre 200 leu. Az előfizetés postautalványon, a kiadó címére: „**Szabadsajtó**” Könyvnyomda és Lapkiadó Részvénytársaság, Satu-Mare (Szatmár) küldendő, de elfogad a Cimbora-ra előfizetést Erdély minden könyvkereskedője is.

Műtatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

Édesapám.

- Irta BÁCSI TIBOR. -

Munkás ember volt szegény jó apám is,
Reggeltől estig küzdve dolgozott.
De azért nem nyílt panaszra az ajka.
Sokszor elnéztem, hogy imádkozott,
Magában, csendben, hogy imádkozott.

Amikor elment, sorra, rendre csókolt,
Ugy simogatott meg kerges tenyere,
S amikor elment búcsút véve tőlünk,
Nem tudtam soha, hogy mért csillog szeme,
Hönnyekben úszó két áldott szeme.

(Hibéd.)

Amikor megjött verejtékes arccal,
Nem tudtam soha, hogy értünk dolgozott,
Nem tudtam soha, hogy mért örvendett lelke,
Mikor ő nekünk „valamit” hozott,
Örömprevesve „valamit” hozott.

Őrök titok volt, mesészerű álom.
Azóta elment, végkép itthagyt . . .
S most már tudom, hogy mért örvendett lelke,
Mikor ő nekünk „valamit” hozott,
Most már tudom, hogy mért imádkozott.

Szijavusz meséi.

- Irta: Szucsich Mária. -

Hosszabb idő múlva Szijavusz újra visszatért a viskók közé és mesélt az elhagyottaknak.

A kényelmes megszokásról.

- Az akkor volt, amikor hire járt, hogy a sah egyik szakácsot a másik után végeztette ki, mert azok nem tudtak kedvére főzni. Én igen rossz bőrben voltam akkor, mert nem volt semmi keresetem. Gondoltam magamban, ha az ember éhes, ne féljen, mert még éhesebb lesz. Elmentem hát a királyi konyhára és mondtam ott a főnöknek:

- Uram, beállnék a sah konyhájába szakácsnak, ha beválnék.

- Figyelmeztettek, - intett a főnök, - hogy a sah fejedet véteti, ha nem főzöl a kedvére.

- Uram, oly rossz sorsom van, hogy még a fejemet is bátran kockára tehetem.

Erre megfürösztöttek, megkentek illatos olajakkal, reám adták a szakácsi-egyenruhát és bevezettek a sah főkonyhájába. A kukták körülfogtak, sűrögtek - forogtak, mindenki azon volt, hogy a sah ebédje nagyon jó legyen. De hát bizony, amikor éppen úgy - ahogy elkészültem volna az ebéddel, oda kozmásítottam az egésztestet. Csakugy büzlött messzire az ételek szaga! Az emberek megálltak a palota kapuja előtt és mondták:

- Mára fejét veszi a sah a szakácsának, mert elégette az ebédet.

A kukták sirtak-rittak és kiabáltak:

- Ó, te együgyű ember! Minek vállalkoztál ilyen nagy feladatra! A többi szakács milyen jól főzött, a sah mégis leüttette mindnek a fejét.

Délben a felszolgálók, remegve vitték be a kozmás ételeket a sahhoz.

A sah megkóstolta az ebédet, az udvari emberek is megkóstolták, de semmit sem szóltak, mert ők mindig azt utánozták, amit a sah

mondott. A hóhér szolgálatkészen köszörülte bárdját, amellyel majd a fejemet levágja. A sah ahogy belekóstolt az ebédbe, rögtön maga elé vezetett. Mindenki várta halálos ítéletemet. De a sah megdicsért:

- Hosszu időnk óta te vagy az én legjobb szakácsom. Így kell főzni, mint ahogy te főztél. Az apám szakácsa is így főzött, a nagyapámé is és minden ősemé. Kívánj, amit akarsz, mindent megadok főztődért.

- Nem kívánok mást, óh, sah, minthogy add nekem a lefejezett szakácsaidat!

A sah megkérdezte:

- Miért olyan drágák neked ők, az ostobák, akik nem tudtak kedvemre főzni?

- Mert ők azok, akik látják, hogy a rossz maradandósága a kényelmes megszokásban lakik, és ők voltak azok, akik életük árán is a jót főzték.

Megkentem életadó balzsammal a szakácsok holttesteit. Ők életre keltek és velem jöttek. Történetemnek hire járt és ezentul a sah mindig olyan szakácsot kapott, ki kedvére tudott főzni. Mert az új szakácsok, csak hogy jó állásaikat megtarthassák odaégették a sah ebédjét.

- Mit értsünk a mesédből Szijavusz? - kérdezték a viskók lakói.

- Értsétek: Sokan vannak, akik csak azért nem változnak jóra és csak azért nem gondolkoznak a jobbról, mert kényelmesebb a régít utánozni, mint az újat megszokni. Mert amikor az történt, a sah jelképezte a kényelmeseket, akik az újat nem akarják. A szakácsok jelképezték a jóért harcolókat, az új szakácsok jelképezték a gyávákat, akik tudják a rossz régít, de saját kényelmükért elrontják a jót is. De én voltam, aki megmutattam a sahnak az ő kényelmességét.

(Wien.)

A Cimbora olvasóihoz!

Lapotok, az erdélyi magyar gyermekek heti lapja, június elsejével olyan köntösben lépett elétek, amilyenre még a békeidők sem emlékeznek. Magyar nyelven nem jelent még meg gyermeklap husz oldal terjedelemben, színes borítólappal, simított papiroson. Az erdélyi magyar gyermekek lelkessége teremtette meg a Cimbora-t, az építette naggyá, az cicomázta fel. Köszönjük Nektek, hogy itt tarthatunk, hogy az előfizetők seregének apró filléreireiért jó lapot és immár szép köntöst is adhatunk.

A telhetetlen ember azonban tovább halad és nem elégszik meg az első fokra felhágottan. Tovább akarunk haladni, még jobbak, még szebbek akarunk lenni és ehhez a nehéz, szép és nemes munkához segítségeteket kérjük. Minden előfizető csak még egy előfizetőt szerezzen Erdélyben, csak egyetlen pajtása címét közölje Csehszlovákiában vagy Jugoszláviában és igérjük, egy jó pár hónapon belül még nagyobb lapot adhatunk, még szebb köntösben köszönthetünk. A mi sok és nehéz munkánkat azzal támogassátok, hogy szerezzetek új erdélyi előfizetőket és közöljétek velünk csehszlovákiai és jugoszláviai címeiket.

A tevékenységeteken felül azonban szüleitek áldozatkészségéhez is folyamodnunk kell. A legnagyobbított és kicsinosított Cimbora megköveteli, hogy a Cimbora árát július elsejével mérsékelten felemljük. A Cimbora előfizetési ára július 1.-től negyedévre 50, félévre 100 és egész évre 200 leu lesz. Régi és kedves olvasóinknak azonban előnyt akarunk biztosítani és mindenkinek, aki ez évi június hó 30.-ig egy félévre előfizet a lapra és annak díját beküldi, 20 leu kedvezményt adunk. Küldjétek be tehát június hó 30.-ig 80 leut és ez esetben ezért a régi előfizetés

dijért a lapot ez év végéig megkapjátok. Akik azonban július elseje után ujtja meg előfizetését annak csak az esetben küldhetjük tovább is a lapot, ha a Cimboraért negyedévre 50 leut, félévre pedig 100 leut fizet.

Azt hisszük, szívesen fogadjátok továbbra is Benedek Elek nagyapó aranyos hetilapját és azzal a szeretettel ragaszkodtok hozzánk, amely szeretettel hétről-hétre mi köszöntünk benneteket.

Satmar 1923. június hava.

Cimbora kiadóhivatala.

A fecske-fióka.

— Irta RADÓ ANTAL. —

Egy füstli fecske

Tanítani kezdte

A fiókáit, hogy' kell bontni szárnyat.

A hosszú munkát

Azok elunták,

És gyöngö testük gyorsan belefáradt.

És szólt az egyik:

„Anyám! oh meddig

Dolgoztatsz minket ennyi gyötrelemben?

Nézz a kakasra!

Olyan magasra

Már is tudunk repülni valamennyien!”

De szólt az anyja

Dorgáló hangja:

„A fáradtságot, kis fiam, ne resteld,

S tanuld meg: szállván

Akármi pályán,

Nem kell a kontárt nézni, de a mestert!”

(Budapest.)

Pacsi.

— Egy kis malac története. —

Irta: Borsai Mária.

Pacsi nem volt sem kis kutya, sem kis madár, hanem egy szép, kedves kis malac. De nehogy azt higgyétek, hogy valami fekete orru, szürke sertéjü, földet turó kis jószág. Dehogy is! Pacsi valódi angol malac volt és az ősrégi nemes Angol Rőfögő családból származott. Gyönyörű fehér szőre csakugy ragyogott a napfényben, rózsaszínü orrmánya volt, amellyel jókedvüen szimatolt, apró hegyes fülecskéivel rögtön hegyezett, ahogy nevén szólították. Teste fehérségét rózsaszínü szalag egészítette ki, mely a nyakán volt csokorra kötve.

Miután Pacsit nagyjában bemutattam, elmesélem nektek az ő történetét.

Mancika jó kislány volt, szülei igen szeretiék s minden kívánságát teljesítették, pedig ez nem volt könnyü, mert Mancika szőke göndörhajjas fejcskéjéből a kívánságok százával bujtak elő. Most a legujabb kívánsága az volt, hogy legyen neki is külön egy állatja, de nem olyan, mint a fehér bari, meg a nyuszi, amit karácsonyra kapott s ha megnyomták, visitotak, hanem olyan igazi élő, amelyik akkor is visit, ha nem nyomják meg. Igen ám, de milyen legyen az az állat? Kutját nem akart Mancika, attól félt; a macskákat nem szerette, mert igen ravaszok; a madarak igen kényesek és butácskák, velük igazán nem lehet játszani; a nyuszi

elszalad és karmol. Külömben nyuszihoz az anyuskájának sem volt kedve, tekintettel a szép veteményes kertjére, a baritól meg a doktor bácsi féltette, mert sok kullancs van benne! Hát, ha ezek közül az állatok közül egyik sem já, milyen állat van még? Szegény apukának főhetett a feje, míg végre a véletlen egy szomszéd falusi néni képében a segítségére nem jött. Ennek a néinek a hóna alatt zsák volt, amelyben valami ide-oda ugrált és nagyokat visitott. Ez a néni csakis a nagyságos urral akart beszélni. Persze, hogy Mancika is kiment apukájával az udvarra s kíváncsian leste, hogy mikor kerül ki az a valami a zsákból. De a néni előbb sokat beszélt, amiből Mancika csak annyit értett, hogy ő (mármint a néni) sok hállával tartozik az urnak és ezért kéri, hogy fogadja el tőle ezt a valamit, ami a zsákban rejtődik, Mancika már tapicskált türelmetlenségében, amikor végre a néni kibontotta a zsákot és kivette belőle azt a valamit: egy szép kis fehér malac volt az.

Apuskája erre kézenfogta kislányát és ünnepélyesen így szólt hozzá:

– Látod, Mancikám, most már van neked is állatod, gondozd szépen és ezután hagyj engem békében.

Mancika rosszkedvűen nézett a kis malacra, mert azt igazán nem is álmodta volna, hogy éppen egy malac legyen az állatja, de amikor látta, hogy az milyen kedvesen szimatol feléje rózsás orroskájával, egy kicsit megvigasztalódott. Másnapra már egészen összebarátkoztak és együtt sétáltak az udvaron. Csak egy nagy baj volt: Mancika nem tudta, hogy a malackának milyen nevet adjon. Apuskája ugyan megkockáztatta azt a megjegyzést, hogy tudomása szerint minden kis malacot Mancikának hívnak, de a kislány erélyesen tiltakozott az ilyen sértések ellen. Így a malacka egyelőre név nélkül maradt.

Na, de nemsokára hazajött a városból vakációra Pista, Mancika harmadik gimnázista bátyja. Mancika büszkén várta Pistát a kapuban, mellette állt pórázon vezetve a kis malac. Pista amikor meglátta hugoskáját egy kis fehér, rózsaszín szalagos gombóc kíséretében, összecsapta kezét: – Mancikám az Istenért, miféle csodabogarad van megint? – Mancika megvetően fordult el Pistától s már-már majdnem eltörött a mécses, mire Pista ölbe kapta a csöppséget, összevissza csókolta: – Ne busulj, Mancikám, én éppen ilyen fura kis jószágot láttam a cirkuszban, s az nagyszerű dolgokat tudott produkálni. Én is betanítom a malackádat mindenféle művészetre. Meglátod csak hogy fognak bámulni a szomszéd gyerekek! – Mancika boldogan tapsikolt, s persze Pistának minden büne egyszerűen meg lett bocsájtva. Így a két testvér békés egyetértéssel ment be az udvarra.

Igen ám, de a malackának még mindig

nem volt neve. Ezért is Pistához, a híres harmadik gimnázistához kellett fordulnia. Pista nem sokat gondolkozott, meg volt a név: Pacsi lett a malacka neve. A keresztelőnyomban meg is tartották, Pacsit leöntötték egy nagy csöbör hideg vízzel s közben folyton ezt kiabálták: „Legyen a te neved Pacsi! Legyen a te neved Pacsi!”

Igaz ugyan, hogy Pacsi jobb szeretett volna névtelenül szerepelni a világtörténelemben, mintsem azt a diszes keresztelést végigélvezze, de hát ez már a malacok sorsa, hogy a legjobban sikerült visitásaikat is semmibe veszik. De szegény pacsira csak a keresztelés után jöttek a szomorú napok, mert Pista, a fejébe vette ám azt, hogy Pacsiból igen művelt malacművésznőt nevel és amit Pista a fejébe vesz, azt bunkós bottal sem lehet kiverni belőle. Először is arra volt a legnagyobb gondja, hogy Pacsi a nevét megértse. Ez nem ment valami nehezen, mert Pacsi Mancika és Pista hívására rögtön hozzájuk szaladt, miután a hangjuk ismerős volt, s ha az egész műveltség csak ennyiből állana, bizony Pacsi nem bánta volna. De nem úgy Pista! – Elővette szépen Pacsit, maga elé állította a két hátsó lábára, a két első lábát a kezében tartotta s így kezdte Pacsit ehhez a különös álláshoz hozzászoktatni. Ez roppant kínos volt Pacsira nézvést, aki sehogysem bírta megérteni: ha a jó Isten négy lábát adott neki, miért kell két lábon álljon? Erre a töprengésre választ nem kapott, ellenben a mindennapi gyakorlások után annyira haladt, hogy már egyedül is meg tudott két lábon állani.

Mancika szájtátva bámulta Pista mesterkedéseit s a nem várt eredménynek annyira megörült, hogy rögtön összehívta a csodára az összes szomszéd gyerekeket, akiknek szemük-szájuk távta maradt a csudálkozástól. Pista azonban evel az eredménnyel még nem elégedett meg, mert az a cirkuszi kis malac járnai is tudott két lábon, Pacsi kisasszony, a jeles malacművésznő sem maradhat hátrább egy közönséges cirkuszi malacművésznőnél. Tehát a tanulási órák nem-hogy abbamaradtak volna, hanem még fokozottabb szorgalommal folytatódtak. A sok heti tanulásnak, kinlódásnak az eredménye nem maradt el: Pacsi nemsokára olyan leirhatatlan kecsességgel sétálta körül két lábon az udvart, hogy aki ránézett, a könny végigcsurgott az arcán a nevetéstől.

Pista önézetesen fogadta a gratulációkat a gyerekektől meg a nagyoktól is, mert még ők is csudájára jártak a kétlábon sétálgató malacnak. Határtalan volt a Mancika boldogsága. Hogyne, hiszen még a gazdag szomszédék Juliskája is, aki mindig olyan cifra ruhában és cipőben járt s akinek semmi sem volt elég előkelő, felajánlotta egyik szép bécsi babáját, ha engedik egy délelőtt Pacsival játszani.

Ennek a híres Pacsi malacművésznőnek a

hire eljutott egészen a szomszéd tanyáig is, ahol Gyuri bácsi lakott, aki nem hitt a fülének s így személyesen kerekedett fel, hogy meggyőződjék a valóságról. Gyuri bácsit a gyerekek örömjongása fogadta, amikor a két tüzes sárgával berobogott az udvarra. Persze, hogy a kocsit után kullogott Plutó is, a Gyuri bácsitól elmaradhatatlan hatalmas szentbernáthegi kutya. De bármilyen hatalmas is volt Plutó, Pista és Mancika nem félték tőle, mert tudták, hogy Plutó jámbor kutya.

Gyuri bácsinak rögtön be kellett mutatni a Pacsi művészetét — és Gyuri bácsi el volt ragadtatva attól. Aztán a gyerekek bementek Gyuri bácsival a szobába, ott kirakta nekik összes zsebeit s bizony onnan nagyszerű dolgok kerültek elő. Pista egy éles kis zsebkést kapott meg egy gyönyörű kalauz-sipot, amivel az ember óriási riadalmat érhet el, különösen ha a nénik és bácsik fülébe sipol vele. Mancika különböző alakú és nagyságu bababutorokat kapott, amiknek ugyancsak örült — így a gyerekek Gyuri bácsival jókedvűen töltöttek el az idejüket.

De lássuk, hogy mi történt ezalatt az udvaron!

Plutó, mint akinek semmi gondja sincs, kényelmesen hasára feküdvé, két első lábát kinyújtva sütkérezett a jó meleg napfényben. Bizonyára valami kellemes izü nyulpecsenyéről álmodott. Pacsi az udvar másik végéből figyelte folyton Plutót. Igen tetszett neki, hogyne, hiszen ilyen hatalmas kutyát még soh' sem látott, — de azért egy kicsit haragudott rá, hogy olyan udvariatlan, feléje sem néz, nem is köszön. Éppen ezért Pacsi kisasszony elhatározta, hogy majd elkápráztatja ő a fiatal urat művészetével, — aztán majd könyöröghet, amíg nagy kegyesen leereszkedik hozzá beszélgetésre. Gondolatát tett követte, s Pacsi nagy bátran nekiindult a hódító utnak.

Plutót éppen jóizü szundikásából riasztotta fel Pacsi lépte s bámulva nézett a hozzá közeledő kis alakra. Először megdörzsölte a szemét, mert azt hitte, hogy még mindig álmodik, de amikor a saját lábába is beleharapott, hogy meggyőződjék, vajjon ébren van-e — és az az alak még mindig nem tűnt el előle, tűnődni kezdett: — Mi lehet ez? Az alakja hasonlít a malacéhoz, de nem lehet az, mert ki hallott fehérszörű, rózsaszín orru malacról? Hiszen, minden tisztességes malac szürke sertéjű, fekete orru, de ez, amelyik előttem áll, bizonyosan nem az. Talán gonosz szellem, aki játékos kedvében vette fel magára ezt az alakot.

Pacsi, Plutó szemének folytonos rászegződését már kész sikernek vette, ezért bizalmasan rámosolygott s megakartá mutatni, hogy még mi mindent tud. Szépen, bájosan két lábra állott és két lábán járva közeledett legujabb bámulójához. Plutó ijedtében hátrahőkölt s felzavart agyában a rémképek — amiket a vén

Bundás, a tanya legöregebb kutyája festett, egy perc alatt peregetek le. Mert így mesélte Bundás, hogy: Egy napon el fog jönni a Rém, a kutyák Réme, akinek láttára a félelem minden kutyát kiver. Távozása után egy élő sem marad a világon. Hogy milyen alakban fog megjelenni, azt ő nem tudja. Lehet, hogy az alakja félelmes lesz és lehet, hogy nem. Ezt a Rémet kötelessége minden kutyának, ha látja, akár a saját élete feláldozása árán is, elpusztítani, mert különben nem lehet elhárítani a veszedelmet a kutyákról.

Plutó, amint ezt nagy hirtelen átgondolta, oda lyukadt ki, hogy aki itt előtte áll, nem lehet más, csak a Rém és ezt a Rémet az élete árán is megöli. Már látta magát a koporsójában, amelyet négy juhászkutya visz a vállán s utánuk jönnek sirva, lehorgasztott fejjel, a többi tanyai kutyák. A koporsójára nagy arany betűkkel van felírva:

Plutó, a Kutya — Nemzet Hőse.

De nem sokáig időzhetett ezeknél a szép gondolatoknál, mert a Rém közeledett, erősen közeledett. Plutónak csak az izmait kellett jól összeszorítania, aztán egy ugrás és egy harapás s a Rém, azaz szegény Pacsi elnyulva feküdt a földön.

A nagy kiabálásra Pista és Mancika kiszaladnak az udvarra — és ott látják Pacsit véresen, átharapott torokkal. Mellette áll büszkén Plutó és várja a jól megérdemelt dicséretet. Mancika nem lát semmit, csak azt, hogy Pacsinek vége. Oda a mulatság, oda a büszkeség! Hangos zokogással szalad be a szobába. — Pistának is valami olyan furcsán szorongatja a torokát, dehát, Istenem, egy III. gimnázista csak nem fog sirni! És Plutón nem lehet kitölteni a fájdalmat és haragot, mert Plutó a Gyuri bácsi kedvence és Gyuri bácsival jóba kell lenniök. Így szegény Pista is lehajtott fejjel, busan kullog be a szobába, s különösen azon busul, hogy az ő betanított kedves Pacsijának ártatlan, véres halála bosszulatlan marad!

A Cimbora július hó 15-én megjelenő, 28-ik számának tartalomjegyzéke:

Cimkép: *Gólya, gólya, gólya!* Rajzolta Ócsvár Rezső. — Walter Gyula: *Esti harangszó.* Vers. — Sipos Domokos: *A csoda.* Elbeszélés. — Nászai Elza: *A páva.* Elbeszélés. — Elek nagyapó: *Gólya, gólya, gólya!* Vers. — Dóczyiné Berde Amál: *Ferkó és a tojások.* Humoros történet. — Tamás érdeklődik: *A csillagokról I. rész.* — Drósnayák János: *Fiamhoz.* Vers. — Csürös Emília: *Igaz történet egy repülőgépről.* — Elek nagyapó: *Őcsike mint pólyásbaba.* — Monoky Sándor: *Az öreg farkas története.* Mese. — Szucsich Mária: *Az új szemetes kocsit.* Elbeszélés. — Gara Akos: *Az erdőben.* Vers. — Bölöni Jolán: *A gyík.* Mese. — *Fejtörő.* — *Elek nagyapó üzeni.* — Mellékleten: Kertész Mihály: *Szökés a teknőben.* Két kicsapott diák kalandjai a Tiszán.

Kakas koma és családja.

(Képpel az első oldalon.)

„Ica, rica, kukorica,
Hozzad gyorsan, kis Marica!
Hajnal óta kiabálok,
A lábamon alig állok.“

„Tessék, tessék, kakas koma,
Ihol a pompás lakoma:
Kukorica, buza, árpa,
Nem kukorékolt hiába.“

Kakas koma nagyot rikkant,
Jobbra pillant, balra pillant,
Szalad a sok tyukanyóka,
Egy sem marad ám az ólba.

Sose biztasd, kis Marica,
Nem marad itt kukorica.
Kukoriku, kot, kot, kot, kot,
Egy árva szem sem maradt.

Csehszlovákiai előfizetőinkhez!

A Cimbora kiadóhivatalának Csehszlovákiában a Szlovák Általános Hitelbank kosicei fiókjánál van számlája, amely számla javára az előfizetési díjakat cseh koronában az alábbi pénzüzeteknél lehet befizetni:

Beregsas: Beregmegyei Gazdasági Bank r.-t.

Helmech: Bodroközi Bank r.-t.

Hlohovec: Galgóczi Hitelintézet.

Ilava: Illavai Hitelbank.

Lucenec: Nógrádmegyei Népbank.

Michalovce: Nagymihályi kereskedelmi és hitelbank r.-t.

Mukacevo: Beregmunkácsi bank r.-t.

Nitra: Nyitrai Takarékbank r.-t.

Nove-Mesto: Első Vágújhelyi Bank r.-t.

Nove-Zámky: Ersekújvári Népbank r.-t.

Presov: Eperjesi Bankegylet.

Roznava: Rozsnyói Bank r.-t.

Sevljus: Nagyszöllősi Hitelintézet.

Sp. Nova-Ves: Szepes-Iglói Hitelbank r.-t.

Trencin: Trencsényi Hitelbank r.-t.

Trnava: Nagyszombati Első Bank r.-t.

Velke-Kapusany: Nagykaposi Hitelbank r.-t.

Rózsáalom.

Irta: Karsa Ilonka.

Valahol, nagyon messze, a rózsák birodalmában élt egyszer egy feketehajú királyleány.

Rózsák közt csillogó palotáját szobor-szebb színes szobrok állták körül. Kilenc karcsu tornyán gyémántokkal kirakott kettős keresztet szikráztak. A fehér márványlépcsőkön puha hermelinprémek kusztak fel a palota színes üvegü ajtajáig. Odabenn diszes nagy termék, selyemmel zsfolt fehér kis szobák. A termék falain óriási tükrök lógnak, amelyek százszorosan vetitenek vissza mindent. Mindenik tükrében sok-sok terem látszik és minden teremben egy kis királyleány. A padozaton jegesmedve bőrök nyujtóznak, középen egy négyszögű perzsaszőnyegen ezüstlábu filigránszékek, asztalok, nyugvóágyak.

A márványba faragott kandallókon ezüst serlegekben fehér rózsák hervadoztak. Kincsekben duskáló, meglegedetten boldog volt a királyleány. Koronáját huszonnégy nefritkő díszítette. Ruhája olyan színes, mintha sokféle rózsaszirmát szórták volna rá. Szeme kék volt, mint a türkisz és nyugodtan, tisztán nézett mindenkire.

A királyleány minden alkonyon összejárta rózsabirodalmát. Minden este lesétált a márványlépcsőkön. Türkiszköves apró cipői nesztelenül, puhán süppedtek a hermelinebe. Minden rózsához szólott valamit. Mindeniket megsimogatta, mindenikben gyönyörködött. A rózsák hozzásimultak a ruhájához, ráhajoltak a kezére. A liláspirosak magasra szökkentek, onnan hajoltak le a királyleány fejére és koronájára. A porcellánosan merev, halvány rózsaszínűek arcához értek és szinte összeolvadtak a királyleány rózsaaarcával. A fehérek mozdulatlanul mosolygottak a szeméke.

Egyszer egy fehérrózsá nagyon szomoruan nézett rá. Elégedetlen volt a sorsával.

– Felség, fehérek vagyunk, mint a homlokod. Látod: százan nézünk rád és mind egyformák vagyunk. Szeretnék kiválni a többi közül. Felség, én fekete akarok lenni, olyan, mint a hajad selyme. Varácsolj engem feketévé.

A királyleány megsimogatta a szomorú fehérrózsát.

– Ma este még nem varácsolak el. Előbb valami álmot adok neked. Aludj jól és álmodj a fekete rózsáról. Holnap este majd elvarácsolak.

A királyleány visszasétált a márványlépcsőkön.

A fehérrózsá álomra csukta szirmait és várt. Nemsokára feltündöklött a holdsarló. Rávilágított az alvó birodalomra. Mozdulatlan csöndbe merült minden... A fehérrózsá álmodott:

A palotán lassan szétnyílt az üvegajtó s a kis királyleány leszaladt a rózsák közé. Öszszehuzta vállán a hosszú fehér fátyolt és körül-

A CIMBORA 1923. évének első félévében megjelent összes számai díszes kötésben kaphatók. A

400 OLDALAS

kötet ára 120 leu. Az összeg előzetes beküldése ellenében vagy utánvét mellett szállítja a Cimbora kiadóhivatala ○○○○○○○○○○ Szatmár.

nézett. Suttogott valamit... Finom aranyfonalakon pompás kis kocsi szállott le a földre. A kocsi csupa egymáshoz simuló, apró aranykelyhekből készült, minden kehelyben türkiszkö virággal. A fehérrózsza bámulva nézte.

– Istenem! – sóhajtott – milyen jó lehet abban a kocsiban feküdni!

A királyleány hozzálebbent. Megsimogatta és belesuttogott a szirmaiba:

– Akarsz velem jönni egy éjszakai utazásra?

A fehérrózsza reszkető örömmel hajolt a királylány felé.

– Akarok! Vigyél magaddal!...

A királyleány letörte levelei közül és belépett vele a türkiszkocsiba. Elnyújtózott benne a lány, fehérselyem párnákon és kezében magásra tartotta a rózsát.

Az aranyfonalak felemelték a kocsit és vitték, vitték...

Isten tudja, merre, Isten tudja, hova... Csak szálltak, egyre szálltak a rezzenéstelen, hangtalan, nesztelen csöndben. A fehér rózsza szorongva várta, hogy mi lesz?... Hol fognak megállni?...

Ejfélnélkor végre visszakerültek rózsabirodalom fölé. Nem szállottak le. Az aranyfonalak folyton egyforma magasságban himbálták velük a kocsit.

– Nézz le, mit látsz a földön? – susogta a királyleány.

A fehérrózsza kihajolt a kocsiból. Megremegett a gyöngéden tartó fehér ujjak között és elcsodálkozásában alig tudott szólni.

– Nagy-nagy fényességet látok... Palotád kékes fényben fürdik, a keresztetek vakítanak a tornyokon... a szobrok villogva néznek szét. A lépcsőkön fehér fátylas, bontott haju tündérek ugrálnak... ráhevernek a hermelikekre... Hajolj le kis királyleányom, nézd, milyen szépek!...

A palota legalsó lépcsőjén aranyhaju tündér hárfázott. Lágyanömlő muzsikája belesűrödött a kékes fénybe. A tündérek letáncoltak a lépcsőkről és körülállták a rózsafákat. Hosszu vékony szálu színes fátylak húzódtak utánuk a levegőben. Énekeltek, táncoltak, megcsókolták a rózsabimbókat, kiszívták a szétnyílt virágok illatát. A pirosaktól a fehérekhez lebbentek. Minden rózsára rálibbentették finom fátyolukat és azon keresztül gyönyörködtek benne.

A bámuló fehérrózsza egyszercsak remegve simult a királyleányhoz.

– Felség... látod azt a sötét rózsát? Elkerülnek a tündérek, nem táncolják körül... Ha arra mennek, lehajtják a fejüket, rá sem pillantanak... Felség... azon a fán fekete rózsza nyílik!...

A királyleány magához ölelte a félő fehérrózsát.

– Igen... látod, fekete rózsza. Azon a helyen fakadt, ahonnan levágtalak téged. Milyen

szép, titokzatos, éj-fekete rózsza... Testvéred, a te fádon nyílik! Szegény fekete virág, hogy félnek tőle a tündérek! Sohasem kap tőlük csókot, simogatást, nem táncolnak körülötte, nem énekelnek hozzá... Félnek tőle. Szegény, szép fekete rózsza!... Milyen árva, milyen szomorú, milyen egyedül van!...

A fehérrózsza fájó szívvvel nézte, hogyan csókolják a tündérek a színes és fehérrózsákat. Hallotta, hogy rájuk kacagnak és látta, hogy aranyhajszálát szőnek boldogan pompázó szirmaik közé.

Istenem, milyen boldogok, milyen mámorosak, milyen édes az illatuk!... Csak a fekete rózsza szegény, szomorú, szenvedő... Milyen sóvárogva néz a tündérekre és milyen nagyokat sóhaj!...

A fehérrózsza szirmai hervadtan hullottak a királyleány kezére.

A hárfázás elnémult, a kékes fény hajnali pirosságba olvadt. A tündérek eltűntek. Az aranyfonalak leeresztették a lengő türkiszkocsit.

Hozzáütődtek egy rózsafához s a fényes levelekről lecseppenő harmat kristályos özönben hullott a királylányra.

A fehérrózsza összerázkódott. Fölébredt. Megkönnyebbülten mosolygott a reggeli napba.

Azon nap estéjén megállott előtte a kis királyleány és mosolygó türkiszszemével belenézett a szirmaiba.

– Elhoztam a varázsvesszőt, hogy fekete tére változtassalak!

A rózsza megrettent. Lehajtotta a fejét és kérően susogta:

– Hagyd meg a fehér régemet, szép királyleány...

(Székelyföldvár.)

A jóért mindig jóval fizetni,
Ki velünk jót tesz, hiven szeretni:
Kevesen tudják ennek a titkát,
Annál szebb erény, mennél ritkább.

A sok beszéd, még nem bölcsesség,
Vigyázz, nehogy szemedre vessék:
Beszélni beszél sokat, de sokat.
Tenni keveset tesz, azt sem okosat.

Szegény, vagy gazdag, mindegy Óneki,
Az *Irás* ezt így magyarázza.
Csak arra néz: jó vagy-e? A jót szereti,
De a kevélyt, azt megalázza.

Nem erdő az erdő, hogyha nincsen fája,
Szomorú, ha nincsen dalos madárkája.
Mi a kert fa nélkül? S ha nincs madár benne?
Nálok nélkül ez a világ, de szomorú lenne!

Fiamnak.

– Irta: Drosnyák János. –

I.

Amiért ugy néha-néha megver
S miatta senki meg nem verhet,
Te azt hiszed, atyád nagy ember,
Kit a világban elismernek.

A tetteidben már is látom,
Mint jössz utánam e magasba
Egyre, egyre biztosabb lábon –
És sir a lelkem, sir zokogva...

Ugy fáj, ha maj lelked megébred,
S apád kicsinységét belátod,
Mint omlik össze száz reményed,
Mint foszlik szerte ezer álmod!...

S mint riadsz meg majd észre véve:
Mily törpe, rut e földön minden
S leszel, mint én is lettem végre:
Egy vágyakozás – nessze innen!...

II.

S csak egy vigasztal nagy borumban;
Terhes gondomban az enyhít meg:
Járván a bus életvadonban,
Egy est majd téged is – megihlet...

És egyszer-másszor szárnyra kapva,
Könnyed mellé dalt is tanulsz majd,
S mint jó apád is, dalolgtatva
Te is felejtesz majdan bút, bajt;

Hogy sok hibával, gyengeséggel
A dalos kedvem is reád száll,
És dudolgtatván megbocsájtod,
Hogy nem tölgy volt apád, csak nádszál.

Sőt néha-néha el is áldasz,
Ahogy a sorsot én is áldom,
Amiért dalolni megtanított,
Aminél nincs szebb a világon!

(Arad.)

A CIMBORA

első félévi BEKÖTÉSI TÁBLÁI elkészültek. A csinos és tartós bekötési táblák ára 30 leu és 5 leu postaköltség.

Betűrejtvények.

– Beküldte: Nagy Mária. –

– Beküldte: Incze Kató. –

Kö

Kö Kö

Kö Kö

Kö Kö

Kö

csi

A kiadó bácsi postája.

A kiadó bácsi igaz köszönettel vette tudomásul, hogy a mutatószámok alapján folyó évi július 1-től kezdődőleg a következők léptek be az előfizetők sorába:

Sziklay fiuk, kultur-referens gyermekei, Kosice, Éder-u. 9., Zahler Aladár Kosice, Kriebl Zsófi Presov, Mussoni Emma Presov, Both Gábor Presov, Nierland Aranka Presov, Kusnyir Imre Harság, Toperczer Mária Presov, Ghillányi Lenke Presov, Flórián László Presov, Kmetz Jolán Presov, Holéna Márta Presov, Klobusiczky Márta Presov, Schusztek Lenke Presov, Weiszer László Presov, Strausz Zsuzsa Roznava, Batta fiuk Roznava, Karsai Karcsi és Ervin Roznava, Heine Magda Roznava, Szatvány Etike Beje, Kury Etele Losonc, Makovicsky testvérek Szerk, Kovács testvérek Rudnik, Glósz Lotka és Dezső Muránská, Sárosi Piri Velkapoloma, Bar ksa testvérek Berzété, Horváth István Aiud, Gyön yös József Targu-Mures, Fränkel Tibor Cluj, Bohuslav Kriskó Bratislava, Gombola Géza Patak község, Kisfaludy Bandi Sajógömör, Jármay Rózi Bardiov, Adriányi László Bardiov, Micskó Erzsébet Solnohrad, Paulik testvérek Roznava, Sándor fiuk Roznava, Klekner testvérek Roznava, Rusák Adélka Roznava, Wilm fiuk Roznava, B. Thurzó Roznava, Ackersmann Lili Roznava, Dendely Laci Roznava, Schnitzer Laci Roznava, Adamis Iri Roznava, Freitag Babi Roznava, Lipták Zoltán Roznava, Knót Lacika Roznava, Varga Mariska Roznava, Pollák Zoltán Roznava, Röth Gyurka Roznava, Offer Tibi Roznava, Ferenczi Samu Losonctamási, Hisnyay Hincelmán testvérek Hucin, Dániel Szabó testvérek Vizesrét, Reken Csöppike Cserencsány, Krausz Bözsike Murány, Szolkory Martuka Bistrot, Galántha Ferike Rákosbánya, öz. Hart Adolfné Szászrégen, Ráduly testvérek Ürmös, Kepes Gitta Székesfehérvár, Bodnár Mihály Ipolyalsam, Varga József Lucsenyec, Holvay Erika Velky Saris, Weisz Tibor Bardiov, Lefkovits Elvira Maly Saris, Stern Blanka Solnohrad.

Kéri a kiadó bácsi az itt felsorolt csehszlovákiai kedves kis olvasókat, hogy az esedékes előfizetési díjakat a „Cimbora” kiadóhivatala részére, bármely banknál, a Szlovák Ált. Hitelbank kosicei fiókja számlájára javára fizessék be.

Szentpétery Testvérek Rozsnyó. Előfizetések, 40 cseh korona beérkezett és ezzel az előfizetés 1924. június 30-ig ki van egyenlítve. – Pohl Karcsi Roznava előfizetése 20 cseh korona befizetése folytán december 31-ig, Gyürky Gyuszi Roznava előfizetése 10 cseh korona befizetése folytán szept. 30-ig ki van egyenlítve.

Elek nagyapó üzeni:

Minden levél egyenesen Elek nagyapó címére: Kisbaczon, (Baťanii Mici) u. p. Nagy-baczon, (Baťanii Mare) Háromszék megye (Jud. Treiscaune) küldendő, akkor idejében kaptok választ. A levélírás egyik fontos szabálya, hogy benne legyen a levélben: hol kelt, melyik évben s melyik hónap hányadikán!

Szabó Vili Újszentanna. Nekem is van méhesem, mint édesapukádnak, s elhiszem, hogy életének legszebb napjait az iskolán s a könyvtáron kívül a méhesben töltötte. Fájdalom, én nem igen érek rá a méhészkedésre, de meg-megállok a házuk előtt s gyönyörködve nézem önzetlen munkásságukat. Na és gyönyörködöm a zimmögőssükben. Gyermekkoromban én is jártam úgy, mint te, még különben, mert nekem nemcsak az ajkamat csipste meg a méh, de arcomat, nyakamat össze-vissza. Olyan lehettem, mint a híres angol regényíró, Dickens egyik regényében a „dagadi fiú.” De azóta sem bántottak. Édes apádnak köszönöm elismerő szavaid és jókívánságait. Az ő elismerése nekem igen értékes. Ő, ki élete javát az ifjúság nevelésének szentelte, valóban illetékes bírálója a Címborának s általában az én irodalmi munkásságomnak. Biztosíthatom, hogy amíg élek, nem hagyom el a „szegény árvákat.” — Valamennyi unokámnak szól ez az üzenet. Ime, vége az iskolai esztendőnek, itt a nagy vakáció, teljes két hónap az szabadok vagytok, mint a madár. Ezzel a szabadsággal azonban nem szabad visszaélnetek. Szükségetek van a pihenésre, de ez a pihenés ne fájjon lustálkodással. Játsszatok, szaladgáljatok, de a játék, szaladgálás mellett olvasgassatok, irogassatok is. Ne feledkeztek meg arról, hogy a nagy vakáció is gyorsan elrepül, következék utána ismét a komoly munka ideje, s ezt a munkát igen megkönyvitni majd, ha a nagyvakáció napjait okosan osztjátok be. Tehát: játszadozás, festel-lekelt üditő, edző játszadozás, pihenés, s közbe-közbe olvasgatás, irogatás. Most már nem mentegethetitek magokat azzal, hogy a sok tanulni való miatt nem írtok levelet nagyapóknak, elváróm hát, hogy mennél sürűbben írjok nekem, különösen arról, hol és hogyan élvezitek a szabadság szép napjait. Az írás nemcsak gyönyörűség, de hasznos foglalkozás is, s ha nyáron át hosszabb leveleket írtok, nagy hasznát veszitek majd annak az iskolai esztendőben. Játék és munka: e kettő legyen a nagy vakáció jelszava! — Ferenczy Evi. Nemcsak, hogy nem haragszom, ha gyakran írsz, de éppen azt kívánom tőled is, több unokámtól is, hogy mennél gyakrabban írjatok. Mostani leveledből azonban kifeleledd a helyes nevet, s hogy ezt főbb el ne felejtés, ezért nem írom a neved után, habár jól tudom, Évike, hogy hol lakol. A színműelőadásról a jelentésedet várom. Remélem, fényesen sikerült, éppen mint a képrejtvényed, melyet csak azért nem közlök, mert benne van a nevem. Ha más képrejtvényt küldesz, fussal megrajzolja, közölni fogom. — Adorján Sándor Torda. Szeretem benned az őszinteséget. Egyszer-egyszer léf volna idő a levélírásra, de mint Petőfi Páló Pálja, te is ezzel nyugtatád meg magadat: „Hej, ráérünk arra még!” De mégsem föltűnt haszon nélkül az időt: levélírás helyett a Címborát olvastad, abból tanultál verseket, abból rajzoltál „szorgalomrajzot.” Hát a nyáron jut időm a levélírásra is. Majd meglátom, jut-e. A 14. és 17. számot pótolja a kiadóba. — Grosz testvérek Marosvásárhely. A vizsgán túl vagytok a rövid levél óta, hadj jöjjön most a hosszabb levél s benne a vizsga eredménye is. A kiadóba csatolja a 22. számot. — Dr. Hartwig István né urhölgy Székelyudvarhely. A kiadó hoztam juttatta igen kedves levélét, amelyben oly meleg elismeréssel ír a Címboráról. Nagy öröm ez nekem, ha szülőktől jön az elismerés, szárvát ad ez munkakedvemnek. Szívbeli kívánom, hogy friss és jólegésben térjenek vissza a Hohe Riu-nérről Udvarhelyre, s kérem, annak idején értesíteni erről a kiadóhivatalt, hogy pontosan érkezzék Udvarhelyre az újság. Annak a bizonyos kívánságnak teljesítésére gondom lesz. — Ignác Rózsa Fogaras. Mostanában a rendszeren is nagyobb mértékben összetorlódozt a munkám, de lehetőleg még mielőtt ezt az üzenetet olvasod, külön válaszolok az én kedves „nagy leány” unokám levelére. — Kilgaszt Tibi Bályok. Még nem rég csak az egyik szemed nevetett, most mindkettő, mert második levelemet megkaptad, sőt az ajándékkönyvet is. Azt írod, hogy ha Amerikába mentek, szerkesztés ott egy Címborát, aztán (nyilván a te Címborád jövedelméből) hajóval jössz értem, kiviszel Amerikába engem, de még nagyanyókat és öcsikét is, s lesz ott is egy olyan kert, mint a kisbaczon. Hát elhiszem, hogy hajóval jössz értem, de már azt nem, hogy éppen olyan kert lesz ott, mint a kisbaczon, mert ennek minden fáját nagyapó ültet. Ez a kert és a Címbora még egy-két napra is alig ereszt el nagyapót. Ellenben helyette kimegy Amerikába a Címbora az ottani magyar gyermekeknek. Persze, ha te is csinálod Címborát, kissé félsz, hogy a kiadóbaísi vállalkozása nem vall-e kudarcot. — Kilgaszt Irénke Bályok. A te leveledre külön válaszolok, mert ez a válasz nem férne be az újságba. Mindössze csak annyit az utóira: A kiadóhivatalknak csak akkor küldöm el a hozzáim jött leveleket, ha azok voltaképpen nem nekem, hanem a kiadóhivatalknak szólnak. — Ozv. Farkas Józsefné urhölgy Kolozsvár. Levél ment, de bizonyosság okáért már itt is köszönöm a pompás képet: a lovagló Máriácskát. — Müller Anita Nagyvéd. Igen jól esett a meghívásod, de megelőzőt egy nagyenyedi rokonom: hozzá szállok. Remélem, találkoznék s majd beszélünk azokról a „fürcsaságokról” is. Csudálom, hogy a Veréb Jankó pályázaton nyert könyvet még nem kaptad meg. — Oroslány Pista Marosvásárhely. Leveled elintézés végett továbbírtam a kiadóhivatalknak. Ma

gyarországon már több unokának jár a Címbora. Csehszlovákiai rokonodnak elment a mutafányszám. — Imreh Ferenc Kibéd. Örvendek, hogy nemcsak megkaptad a könyvet, de nagyon szép dolgokat is találtál benne. — Ifj. Varga Árpád Marosujvár. Az apus által rendelt Címbora megérkezett, s te annak igen örvendesz. Én meg annak örvendök, hogy unokám szép serege egy kedves unokával szaporodott. Isten hozott! — Rafael Klárka Bőlon. Ha magántanuló voltál, értem, hogy oly hosszú időn át nem írtál. Nyilván a sok tanulás miatt késtel meg a májusi rejtvényfejtések beküldésével is. De jó, hogy a vizsga nagyszerűen sikerült: mindenből kifünő osztályzatot kaptál. Ezen nem is csudálkozom, oly helyesen írsz. A kéreztet könyvnek a címe: „Édes anyaföldem”, de aligha szerzedhető meg Erdélyben. Képzelem, hogy elcsudálkozotál, amikor láttad az archépemet a Vasárnapi Újságban, házi posztó zekében és sapháson. Ilyenforma zekém volt akkor is, amikor 1875. karácsonyán legátus voltam Bőlonban. Kicsi légátusnak hívták a bőlöniek, mert bizony nem is voltam én akkor valami nagy legény. — Baumgarten Ada Csikszereda. Az árván maradt család köréből három levél jött hozzám, s mind a három könybe borította szememet. Három fiú, három leány vesztette el az édes jó apát, de Isten megtartotta nektek az édes jó anyát, ahi pótolni fogja nektek apukát is, mert édesanyátok — olvasom néned leveleiből — „maga a jószág és önfeláldozás”. Mici nénednek külön írok, úgyiszenten Laci bátyádnak is, a VII. gimnazistának, ahi méltán kedvence Majláth püspök úrnak, mert ő valóban komoly és ritka szép tehetségű ifjú, akiben nekem is nagy örömmel telik. A jó Isten legyen veletek! — Medveczky Zoltán Belényes. Szomorú vagy, mert két hónapig nem olvasható a Címborát. Bemegy a regátba, hogy jól megtanulj románul, mert igen nehéz volt a nyelv nem tudása miatt az első osztály a belényesi gimnáziumban. Hát, ne szomorkodj, kedves unokám, majd ősszel újra olvasható a Címborát, s könnyebb dolgod lesz a második és a következő osztályokban. Aztán ne feledd: mennél több nyelven tudsz írni, olvasni és beszélni, annál könnyebben boldogulsz majd az életben. — Veréb testvérek Déva. Dészről átközlöztetek Dévára, ott sok új dolgot kellett tanulni, mert más könyvet használtak Désen: e miatt nem írtatok oly sokáig. Es innen is tovább kell mennetek, mert bezárták az iskolát. Ez szomorú, igen szomorú, de jó a jó egészség, s örömmel látom leveletekből, hogy édesapátok kihevérte a betegségét. Tarssa meg a jó Isten nekiek és a nevelés szent ügyének, amelynek szolgálatában áll. Meghat leveleteknek ez a sora: „Mindegy, akárhová kerülünk, megmaradunk Nagyapóka táborában, mert már na ilyen megszereztek a Címborát”. A Veréb Jankó-pályázaton nyert könyvet bizonyosan a költőzködés miatt nem kaptátok meg. Iost majd Dévára irányítja a kiadó bácsi. — Dankó Károly Brassó. „Előre is boldogságotam tolmácsolom, hogy unokái köé sörölhatom magamat” — e szép szavakkal köszöntesz be. S nándjárt meg is írod, hogy négyen vagytok testvérek s melyik hány éves. Te 10, Irénke 9, Laci 5 és Bözsike 3 éves. Es nem győzitek várni hette a postát, hogy olvassátok a kedves Címborát. Igazán örvendek, hogy megismerkedtetek veletek és hogy gyakrabban fogtok írni. — Dankó Irénke Brassó. Te örömmel és rejtvénymegfejtéssel köszöntesz be nagyapóhoz. A többi rejtvény fölött még főd a fejedet. Törjed, Irénke, törjed, mert az ilyen fejlődés igen hasznos és egyben kellemes is. — Kupferstich Pál Sepsiszentgyörgy. Kerrek ezer esztendeje, hogy nem írtál nagyapóknak. Már azt hittem, beteg vagy. De már kezdem érteni, miért nem írtál. Egy az, hogy vizsgára készültél, más az, hogy apuka megveit születésnapjára a Magyar Mese és Mondavilág-ot, s azóta sem éjeled, sem nappalod, egyre azt forgatod. Nem lehetetlen, hogy a nyáron magam is bekukkintok Brassóba s akkor, remélem, ott is találkoznék. A brassói címeket azonban nem írtad meg. — Kupferstich Ilka Sepsiszentgyörgy. Pontosan te is kerrek ezer esztendeje nem írtál. Majd meglátom, hogyan pótolod Brassóból ezt a mulasztásodat! — Hirsch Lili Marosvásárhely. Oly szép és nagy-levelepapírosod a az édesapádnak, s te csak egy oldalt írsz le, az is rejtvénymegfejtéssel. Következő levelemben, fele legyen a második oldal is. Ha mind a négy oldalt feleiről, annál jobb. Sokszor írtam már, hogy szeretek közlebből megismerkedni az én unokáimmal. — Sztójka László Dés. Csudálom, hogy még nem kaptad meg a Veréb Jankó pályázaton nyert könyvet. A kiadó bácsinak megírtam, hogy ne küldje a Wesselenyi könyvet, mert azt már olvastad. Az írásodon nem látszik, hogy „abszolwó kis érettségire” készültél, mert feltűnően javult, könnyen olvasható, amiért külön díszeteket érdemelsz. Katóka csókját csókalk viszonzozza nagyapó. — Schwarz Ilonka Kolozsvár. A 4 leut továbbírtam a kiadó bácsinak a 23. számért, de aligha lesz benne regényemlékelt, mert abból, tudomásom szerint, nem nyomtatnak fölösleges példányokat. Nem baj, megveszed, ha megjelen könyvhalakban. Ugy-e? — Bőloni Pista és Bándi Torda. Remélem, jól sikerült az abszolwó vizsga, s nem orrabukás és fövisszúrás árán, mint a Székelykőről való lejutás. A pályázaton nyert könyvet meg-reklamáltam a kiadóbaísnál. Mostanában feltűnően sok könyvet vesztet el. A képrejtvény megfejtését közöljétek velem. — Szmrésányi Pista Zilah. Öcsike, mint láthatod, szorgalmasan fermeli a nadszell gondolatokat, persze, közbe-közbe pihen a eseresnyefia meg a szénászekér tetején. Majd meglátom, hogy te milyen szorgalmas leszel a levélírásban a nagy vakáción, mert te is sokáig hallgattál. — Fóris Ilonka Zilah. A könyvet megkaptad, a Székelyföldön fogsz nyaralni — ez ám a boldogság. Várom édesanyád írását s elváróm, hogy a nyáron is szorgalmasan irogatsz nagyapóknak. — Mang Mária Magyar-teszcska. Hallottad, hogy milyen kedvesen írok a Címborába, te is elkezdted olvasni. Es megfejtéttel egy csomó rejtvényt, mégpedig a 4-ik számtól a 16-ik számig. E megfejtésekkel ugyan nem vehetsz már részt a sorsolásban, de azért nem végeztél haszontalan munkát, mert szorakoztál is meg gyakoroltad is magadat a megfejtésben. Várom a következő leveledet és abban az Elek nagyapó megszólítást.